

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

14 หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคม
และประเทศชาติ

1

**บทบาทและหน้าที่ของเยาวชน
ที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ**

ตัวชี้วัด

ทุกคนคิดว่าการกระทำของนักเรียนคนนี้ส่งผลดี ต่อสังคมหรือประเทศชาติอย่างไร

นักเรียนชาย ป.6 เดินเก็บขยะ
รอบโรงเรียนขณะที่รอแม่มารับ

ตอบ

การเก็บขยะรอบโรงเรียน ส่งผลให้สาธารณสมบัติหรือพื้นที่ส่วนรวม มีสภาพแวดล้อมและทัศนวิสัย
ที่ดี มีความสะอาด น่าอยู่ และมีส่วนช่วยในการลดภาวะการอุดตันของท่อระบายน้ำ รวมทั้งลดอันตราย
จากการลื่น สะดุด เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

ความสำคัญของเยาวชน

การปฏิบัติตนให้มีคุณภาพ

ศึกษาหาความรู้สม่ำเสมอ

มีสำนึกในการมีส่วนร่วม

มีคุณธรรมจริยธรรม

มีวินัย ความรับผิดชอบ

ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้
เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ

1. เคารพกติกาของสังคม

- ประพฤติตนสุภาพเรียบร้อย
- ไม่ทำผู้อื่นเดือดร้อน
- ไม่ก่อความน่ารำคาญให้แก่สังคม

2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย

- ไม่ทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น
- ไม่แข่งรถบนถนนสาธารณะ
- ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อได้รับความเดือดร้อน

3. ใฝ่เรียนรู้

- ตั้งใจเรียนและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ

4. มีความซื่อสัตย์สุจริต

- ไม่ทุจริตในการสอบ
- ไม่ขโมยสิ่งของของผู้อื่น
มาเป็นของตน

การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ

5. มีระเบียบวินัย

- ไม่มาโรงเรียนสาย หรือหนีเรียน
- ทำงานส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
- ไม่ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย

6. มีคุณธรรม จริยธรรม

- มีสติยังคิด ไม่นำพาตนเองไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง
- ปฏิบัติตามหลักคำสอนที่ตนนับถือ
- ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคม

7. มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

- บำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- ช่วยรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- เข้าร่วมศาสนพิธีตามศาสนา
ที่ตนเองนับถือ

8. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงแม่น้ำ ลำคลอง
- ร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

9. รักษาสาธารณสมบัติ

- ร่วมบำรุงรักษาและไม่ขีดเขียนที่สาธารณะ
- แจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อเห็นผู้ทำลายสาธารณสมบัติ

10. อนุรักษ์และสืบสานประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่ดั้งเดิมของไทย

- เห็นคุณค่าและอนุรักษ์
ภูมิปัญญาไทย
- ร่วมกิจกรรมประเพณี
วัฒนธรรมไทย

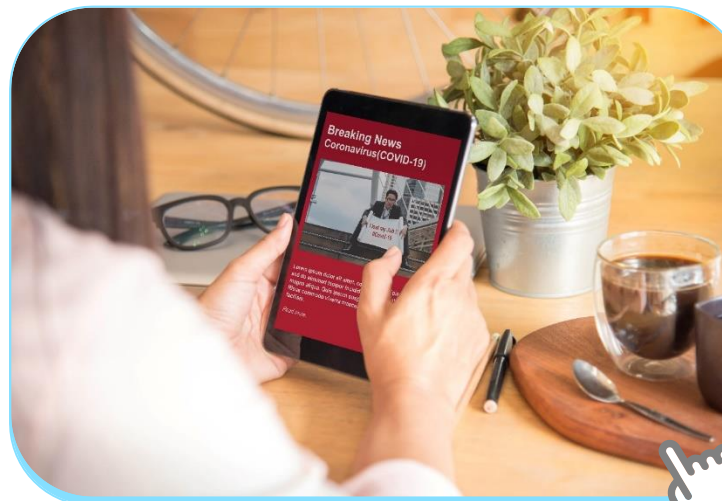

นักเรียนเคยปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างไรบ้าง
และกิจกรรมนั้นส่งผลอย่างไร

?

ภาพดังต่อไปนี้แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพอย่างไร

การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ความหมายของสิทธิและเสรีภาพ

สิทธิ

ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้บุคคลที่จะทำ
สิ่งใด โดยถูกต้องตามกฎหมาย

เสรีภาพ

อิสระที่จะทำสิ่งใด โดยไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

สิทธิ เสรีภาพ ของประชาชนชาวไทย

1

การรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2

สิทธิในความเท่าเทียมกัน

3

สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล

4

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

5

สิทธิในทรัพย์สิน และการสืบทอด

6

สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน

7

สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง

8

สิทธิในการรับบริการสาธารณสุขของรัฐ

9

สิทธิที่เกี่ยวข้องกับชุมชน วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

10

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

11

เสรีภาพในการเสนอข่าวสาร

12

เสรีภาพในการประกอบอาชีพ

13

เสรีภาพในการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์

14

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธ

15

เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง

?

ช่วง Covid-19 รัฐมีมาตรการป้องกัน Covid
ให้กับประชาชน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
จากข้อความเป็นการใช้สิทธิในด้านใด

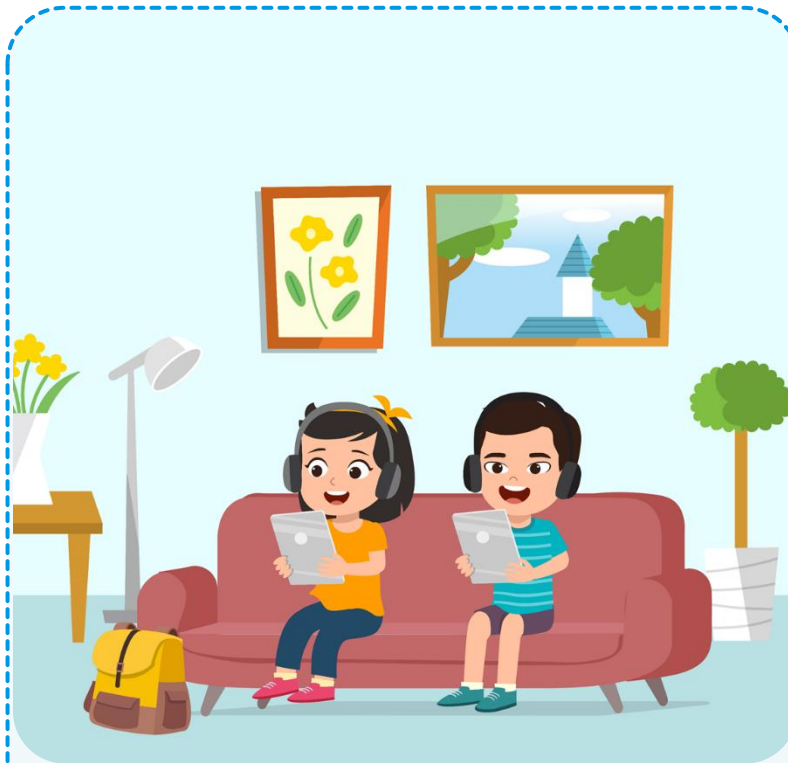
ตอบ

เพราะเป็นสิทธิในการรับบริการสาธารณสุขของรัฐ หมายถึงบุคคลย่อมได้รับ
ความช่วยเหลือที่เหมาะสมหรือการป้องกันและขจัดโรคติดต่อจากภาครัฐโดยไม่เสีย
ค่าใช้จ่าย

การปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิและ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเอง

ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

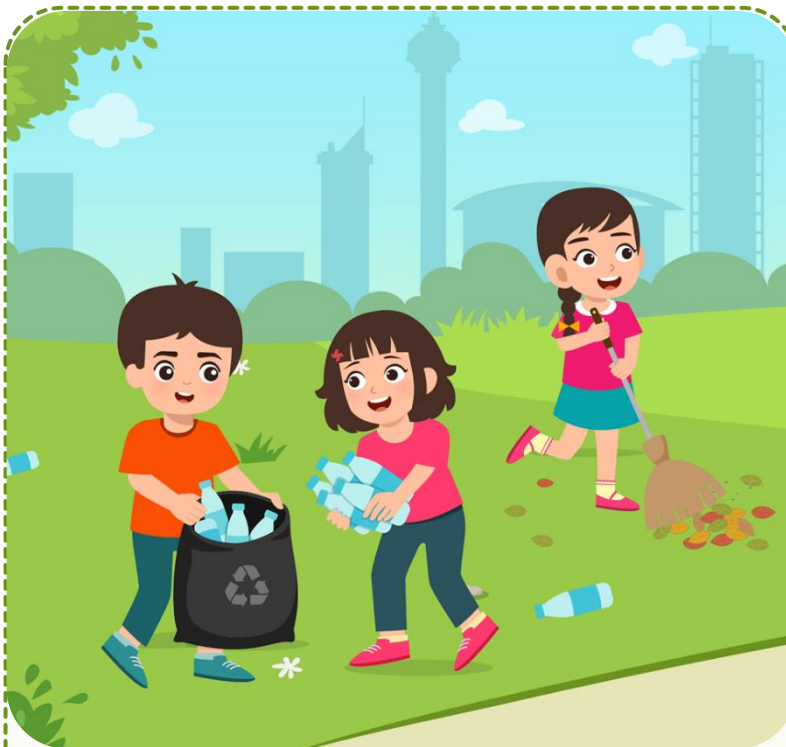

ใช้สิทธิและเสรีภาพ
ตามกรอบแห่งกฎหมาย

การปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิและ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ใช้สิทธิและเสรีภาพตามกรอบ
แห่งศีลธรรมและวัฒนธรรม

มีจิตสาธารณะ

ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

?

ภาพนี้เป็นการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิและ
เสรีภาพของตนเองและผู้อื่นอย่างไร

ผลที่ได้รับจากการเคารพสิทธิและเสรีภาพ

ช่วยเสริมสร้างรากฐานประชาธิปไตย

- รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคม

ลดความขัดแย้งข้อพิพาทระหว่างกัน

- ใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหา
- ไม่สร้างความรุนแรงต่อกัน
- มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน

ผลที่ได้รับจากการเคารพสิทธิและเสรีภาพ

สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคม

- สร้างความสามัคคี
- พึ่งพาอาศัยกันได้

สร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติ

- ไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย
- เศรษฐกิจการค้าแจ่มใส

?

นักเรียนเคยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่ดี
และเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองหรือผู้อื่นอย่างไรบ้าง

บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่

เคารพกฎกติกาของสังคม

มีคุณธรรมจริยธรรม

ปฏิบัติตามตามกฎหมาย

มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

ใฝ่เรียนรู้

มีระเบียบวินัย

มีความซื่อสัตย์สุจริต

รักษาสาธารณสมบัติ

มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

อนุรักษ์และสืบสานประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่ดีงามของไทย

การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

- 1 การรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 2 สิทธิในความเท่าเทียมกัน
- 3 สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล
- 4 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม
- 5 สิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอด
- 6 สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน
- 7 สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับการคุ้มครอง
- 8 สิทธิในการรับบริการสาธารณสุขของรัฐ
- 9 สิทธิที่เกี่ยวกับชุมชน วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
- 10 เสรีภาพในการเสนอความคิดเห็น
- 11 เสรีภาพในการเสนอข่าวสาร
- 12 เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
- 13 เสรีภาพในการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์
- 14 เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
- 15 เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง

การปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเอง

ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

ใช้สิทธิและเสรีภาพตามกรอบแห่งกฎหมาย

ใช้สิทธิและเสรีภาพตามกรอบแห่งศีลธรรม และวัฒนธรรม

มีจิตสาธารณะ

ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ผลที่ได้รับจากการเคารพสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ช่วยเสริมสร้างรากฐานประชาธิปไตย

ลดความขัดแย้งข้อพิพาทระหว่างกัน

สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคม

สร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติ

คำถามตรวจสอบความเข้าใจ

เรื่อง

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคม
และประเทศชาติ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ตะวันมอญนอนตึกจึงมาโรงเรียนสายเป็นประจำ และยังไม่ส่งการบ้านตามกำหนดเวลาที่คุณครูแจ้ง ข้อความดังกล่าวบ่งบอกว่าตะวันบกพร่องในข้อใด

1. ความรับผิดชอบ
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
4. รักษาสาธารณะสมบัติ

2. เกสรเก็บเงินค่าขนมวันละ 10 บาท เมื่อครบ 1,000 บาท จึงนำไปฝากธนาคาร
โรงเรียน เกสรปฏิบัติตนสอดคล้องในเรื่องใด

1. ความอดทน

2. มีระเบียบวินัย

3. มีความรับผิดชอบ

4. มีความซื่อสัตย์สุจริต

3. ย่าของอ้อยมีอาการป่วยหนัก แต่ทางครอบครัวมีฐานะยากจน จึงได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐให้ได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลรัฐ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย จากกรณีดังกล่าวสอดคล้องกับสิทธิ เสรีภาพในข้อใด

1. สิทธิเสรีภาพในร่างกาย
2. เสรีภาพในการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์
3. การรับรองศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
4. สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ

4. ปานวาทมักชอบดูหนังในช่วงเวลาหลังสี่ทุ่ม ซึ่งเป็นเวลาที่แม่และน้องสาวเตรียมตัวเข้านอน จึงใส่หูฟังทุกครั้งขณะดูหนัง การกระทำดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

1. มีจิตสาธารณะ
2. สิทธิเท่าเทียมกันตามกฎหมาย
3. ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น
4. ใช้สิทธิเสรีภาพตามกรอบศีลธรรมและวัฒนธรรม

5. ขณะที่เดินทางด้วยรถประจำทาง ปานรุ้งจะอ่านข่าวบนสื่อออนไลน์เป็นประจำข้อความดังกล่าว สอดคล้องกับเรื่องใดมากที่สุด

1. เสรีภาพในการเสนอข่าวสาร
2. เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
3. สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
4. สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง

6. ฟ้าใสมีข้อคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อน จึงทำความเข้าใจปัญหาและใช้เหตุผลแก้ไข รวมทั้งหาข้อสรุปร่วมกันกับเพื่อนเสมอ ฟ้าใสปฏิบัติตนสอดคล้องกับข้อใด

1. ปกป้องสิทธิของตนเอง
2. ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา
3. ใช้สิทธิและเสรีภาพตามกรอบกฎหมาย
4. ใช้สิทธิและเสรีภาพตามกรอบศีลธรรม วัฒนธรรม

7. การกระทำของบุคคลใดไม่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

1. เก่งชวนเพื่อนไปแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนน
2. แก้วจัดงานเลี้ยงวันเกิดที่บ้านและเปิดเพลงเสียงดัง
3. กุ้งไปที่สถานีตำรวจเพื่อแจ้งความว่าทำกระเป๋าเงินหล่นหาย
4. ก้องแอบถ่ายภาพก้อยแล้วนำไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์

8. ข้อใดกล่าวถึงสิทธิในทรัพย์สินและการรับมรดกได้ถูกต้อง

1. ธาราไม่ชำระหนี้มรดกหลังที่บิดาเสียชีวิต
2. ปฐพีได้รับที่ดินของพ่อเพราะเป็นทายาทโดยธรรม
3. วายุเขียนพินัยกรรมมอบเงินเก็บที่มีให้เพื่อนสนิทขณะมีอายุ 14 ปี
4. อัคนีต้องทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ลูกทุกคนเท่ากันตามที่ทนายบอก

9. หมู่บ้านพัฒนามีโรงงานเปิดใหม่ส่งกลิ่นรบกวน ชาวบ้านจึงรวมตัวกันตั้งคณะตัวแทนเพื่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและติดตามผลการดำเนินงาน หน่วยงานของรัฐ สถานการณ์นี้สะท้อนการใช้สิทธิ เสรีภาพในข้อใด

1. สิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอดก เสรีภาพในการชุมนุม
2. สิทธิเกี่ยวกับชุมชน เสรีภาพในการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์
3. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
4. สิทธิเกี่ยวกับชุมชน เสรีภาพในการประกอบอาชีพ และการแสดงความคิดเห็น

10. ข้อใดไม่จัดเป็นประโยชน์จากการเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

1. เกิดความสมัคครสมานสามัคคี
2. ไม่เกิดความทะเลาะเบาะแว้ง
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน
4. สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย

